

Redaktör
Tommy Ehlin
0660-29 55 55
ordet.fritt@allehanda.se

Välkommen med dina åsikter!

Mejla eller lägg på lådan

Insändare skickas till ordet.fritt@allehanda.se, eller med post till: **Ordet fritt, Redaktionen, 891 23 Örnsköldsvik.**

Skriv kortfattat. Ange alltid namn, adress och telefonnummer (namnlösa bidrag publiceras ej). Vi förbehåller oss rätten att förkorta och redigera insända manuskript. Refuserade bidrag återsändes ej.

Sms:a in ditt bidrag

Telefonen har vi nästan alltid med oss - använd dig av sms för att göra din röst hörd. Börja meddelandet med OF och gör ett mellanslag. Sedan är du redo att börja skriva. Skicka meddelandet till telefonnummer 72006. Vanlig sms-taxa gäller.

Använd dig av Twitter

Twitter är med sin korta form ett snabbt och rapt sätt att säga din mening. Koka ner det du vill säga till högst 180 tecken och skriv @AllehandaOF i meddelandet så hamnar det rätt.

Debatt | Alzheimerfonden

Länets politiker bör verka för demensplan

Nio av tio landstingspolitiker i Västernorrland, 95 procent, vill att Sverige tar fram en nationell plan för demenssjukdomar. Det visar en ny undersökning från Alzheimerfonden, som nu uppmanar landstingspolitikerna i Västernorrland att verka för en demensplan.

Demens är inget normalt åldrande. Det är en konsekvens av en sjukdom som angriper hjärnan och förstör förmågan att tänka och agera logiskt. Sjukdomen innebär ett stort mänskligt lidande för såväl de drabbade som deras anhöriga.

Demenssjukdomar är också dyra för samhället. Den årliga kostnaden för Sverige beräknas till 63 miljarder kronor, vilket gör demens till den sjukdomsgrupp som kostar vårt samhälle allra mest.

Totalt är 160 000 svenskar drabbade av någon typ av demenssjukdom, varav Alzheimers sjukdom är den vanligaste. Runt om i världen nyinsjuknar en person i demens var fjärde sekund. Enligt världshälsoorganisationen WHO befaras antalet drabbade ha tredubblats till år 2050. För att världens länder ska

Undersökningen

Alzheimerfonden genomförde enkätundersökningen under perioden 23 april-5 maj 2015 bland ledamöter i landstingens och regionernas fullmäktige samt nämnder inom hälso- och sjukvårdsområdet. Inom Landstinget Västernorrland tillfrågades 59 personer varav 19 personer svarade, vilket ger en svarsfrekvens på 32 procent. På frågan "Anser du att Sverige bör ta fram en nationell plan för demenssjukdomar?" svarade 94,7 procent "Ja" och 5,3 procent "Vet ej". Ingen svarade "Nej".

Totalt i Sverige tillfrågades 2 477 personer varav 743 personer svarade, vilket ger en svarsfrekvens på 30 procent. På frågan "Anser du att Sverige bör ta fram en nationell plan för demenssjukdomar?" svarade 83,9 procent "Ja", 2,4 procent "Nej" och 13,7 procent "Vet ej".

kunna hantera det ökande antalet demenssjuka har WHO i sin rapport "Dementia - a public health priority", uppmanat regeringar att prioritera en nationell plan för demenssjukdomar. Sådana nationella demensplaner finns redan i länder som exempelvis Norge, Danmark och Finland, men saknas fortfarande i Sverige.

Alzheimerfonden har därför låtit undersöka hur svenska landstingspolitiker ställer sig till en nationell plan för demenssjukdomar. Nio av tio politiker inom Landstinget Västernorrland, 95 procent, vill att Sverige

tar fram en sådan plan. Motsvarande siffra för landstings- och regionpolitiker i hela Sverige är 84 procent.

Sverige har i dag nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom, men när Socialstyrelsen nyligen utvärderade dessa riktlinjer konstaterades att det finns påtagliga brister i Sverige när det gäller såväl utredning som behandling och omvårdnad av demenssjuka. Utvärderingen visade också att det finns stora skillnader i landet när det gäller utredningsmetoder, läkemedelsförskrivning och omsorg, och att socioeko-

Den årliga kostnaden för Sverige beräknas till 63 miljarder kronor, vilket gör demens till den sjukdomsgrupp som kostar vårt samhälle allra mest.

nomiska faktorer påverkar vilka insatser som ges.

På Alzheimerfonden är vi övertygade om att en nationell demensplan - med tydliga mål och finansierade åtgärder för hur målen ska uppnås - är det enskilt viktigaste verktyget för en likvärdig behandling och vård av personer med demens runt om i landet. Vi vill därför uppmana landstingspolitikerna i Västernorrland att verka för en sådan plan. Det skulle gynna demenssjuka såväl i Västernorrland som i resten av Sverige.

Liselotte Jansson

Generalsekreterare Alzheimerfonden

KOMMENTARER

TÅ i fredags.

"Presumtiv brottsling" skrev om hur pengarna inte räckte till som pensionär. Här är ett urval av kommentarer från nätet.

Alla dessa pengar som sätts in månad för månad i massor av år, sedan tar förvaltarna avgifter på sparkapitalet, sedan får vi betala hög skatt på våra insparade pengar och nu införs en broms... Vart tar våra pengar vägen?

Något är fel - helt klart!
Det finns något som heter pensionsförsäkring, att man sedan väljer att arbeta utomlands det är ju inte statens fel, spara när du kan, så lever du gott när du går i pension!

Ja det är vidrigt, helt otroligt att detta får fortgå, det måste bara bli ett slut på detta, vilket parti vågar rätta till det. För pengar finns ju tydligen till en massa skit. Det måste bli en ändring på det, en ny regering tack, och då någon som gör nåt åt saken!

Vadå, dålig planering inför din pensionering! Har du ingen bankbok?

Svåra tider råder som pensionär.

Har vi för mycket av glada nyheter?

REPLIK

I TÅ 20/5 skriver Izaias Englund om bekymret att utbildda för rådande arbetsmarknad. Åsikterna som framförs är så gott som korrekta eftersom de är farhågor, men visst förtydligande behövs.

En enig BKU-nämnd i Kramfors beslutade om den förändring som skett. Beslutet hade helhjärtat stöd från teknik- och industrirådet, Arbetsförmedlingen och lärarfacken.

Bland annat industriföretagen har stort behov av arbetskraft. Annars försvinner arbetstillfällena, precis som skett i många kommuner, totalt sett 160 000 arbetstillfällen sedan millennieskiftet. Det behövs satsningar på allt från verkstadsarbetare till avancerade ingenjörer och liknande, enligt IF Metall.

I en omvärld där skolpolitiken delat upp yrkesprogram och studieförberedande program krävs det aktiva insatser från eleven för att

TÅ i onsdags.

läsa upp högskolebehörighet. Antingen kan skolan försöka samtala sig fram, eller skapa motivation hos varje individ.

Ådalsskolan har valt båda. Elever som redan efter tio veckor i årskurs 1 får känna att de behövs, till skillnad från 9 år av mer eller mindre passiv skolgång, och dessutom får riktigt arbete, bör vara mer motiverande än något annat alternativ vi känner till.

Att upplägget skulle vara genväg till arbetsförmedlingen är i det här fallet inkorrekt. Det vi vet är att eleverna på yrkesprogram haft lägre studievana hemifrån och motivation för studier. Vi möter detta, inte genom att skylla på elevunderlaget, utan genom att

höja förväntningarna och öka motivationen.

Nu när vi ser utmaningar med till exempel digitaliseringen måste vi öka samarbetet med världen utanför skolan. NMC Horizon-rapporten ger tydliga signaler om att Ådalsskolans satsningar är riktiga. Dock anges det i rapporten att sådana samarbeten generellt i skolsystemet kan komma att dröja flera år, men här har BKU-nämnden gett Ådalsskolan klar fördel.

Det engagemang som näringslivet visat i detta samarbete är också högst nödvändigt om vi ska lyckas klara utmaningarna med ökat utanförskap, mottagning av nyanlända och kompetensförsörjningen.

Det är också värt att tillägga Ådalsskolans satsning på just programmering och robotar. Dessa robotar programmerar inte sig själva. Ådalsskolan har teknik som inte finns hos lokala näringslivet ännu. Det är så en bra skola arbetar; brett med

mängder av olika verktyg för att nå såväl kortsiktiga som långsiktiga mål med utbildningen.

Ådalsskolan går nu vidare och tillämpar konceptet på fler program. Det är program som har haft kvalitetsbrister som uppenbarat sig i systematiska kvalitetsarbetet och som orten är i behov av att möta i den framtid som Izaias Englund beskriver.

Avslutningsvis undrar vi om det är något fel i att, som Izaias Englund skriver, det återigen rapporteras en glad nyhet från en skola i Ångermanland? Har vi för mycket av glada nyheter från skolväsendet?

Förtjänar inte elever och lärare som varje dag, alltså varenda dag, få höra och läsa via massmedia att de arbetar i en organisation som är usel på alla möjliga sätt, åtminstone en glad nyhet per dag?

Om ett positivt ord motsvarar tusen negativa ligger vi trots detta långt efter.

Peyman Vahedi

Rektor Ådalsskolan

Mikael Wiklund

Rektor Ådalsskolan

Conny Eriksson

Näringslivschef Kramfors kommun

Frida Biller

Arbetsförmedlingschef Kramfors

Lasse Frage

Platschef Träteam

Sture Westerlund

VD Bearbetningscenter

Torbjörn Norell

Produktionschef Elpress

Mikael Berggren

VD Kramforsbladet

Anders Segebo

VD Hushållningssällskapet Västernorrland

Robert Sjöholm

VD Bluecom

John Axel Forsman

Vice VD Ådalens

Henrik Grön

VD IT-Total Västernorrland

Perra Vestin

Ordförande Lärarförbundet Kramfors

Jan-Erik Blom

Kommunombud LR Kramfors

Nina Thelin

VD Famek

Anders Wahlqvist

VD Edmolift

Pär Kvarnberg

VD EMI - Elektromekanisk Industriservice